

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLAR İÇİN ŞİİRLER

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Feyza Kübra ALPAGAT

YAZARLAR

Ayşe AYDEMİR
Berrin TERCAN
Betül SÜREK
Ebru AKGÜN
Esmâ ERDOĞAN
Ezgi AVCI AŞIR
Fadime TEKELİ
Feyza YADİKAR SARIOĞLU
Gamze SEÇGİN
Işıl ÖZTÜRK
İrem ÇAVUŞ TOMAK
Kübra KARAKUŞ
Meltem DEMİR
Simgenur TURAN
Sultan GÖKASLAN

DİL UZMANLARI

Nurçin ŞEN
Sibel METİN

ÇİZERLER

Melike TURALI
Serdar TURALI

GRAFİK TASARIM

Metin BİLAL

tegm.meb.gov.tr

@mebtegm

Atatürk Blv. No:98 Millî Eğitim Bakanlığı Kat:2
Blok A/B ve Kat: 5 Blok A Kızılay
Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

ŞİİR ADI	ŞİİR İÇERİĞİ	SAYFA
Okul Başladı	İlköğretim Haftası	7
Benim Kültürüm	Toplumsal yaşam, kültürel öğeler	8
Çocuk Olmak	Duygular	9
Duyguların Dili	Duygular	10
Dengeli Beslenme	Sağlıklı ve dengeli beslenme	11
Tüm Besinler Gerekli	Sağlıklı beslenme	12
Duyu Organları	Duyu organları	13
Örnek Davranışlar	Nezaket sözcükleri	14
İyi Ki Arkadaşlar Var	Yardımselik, dostluk	15
Sevdiklerim	Aile içi iletişim	16
Benim Ailem	Aile bireyleri	17
Anneannemin Çiçekleri	Bitkiler, canlılara değer verme, ses bilgisel farkındalık	18
Zenginliktir Bitkiler	Doğa	19
Doğadaki Hayvanlar	Hayvanlar, doğa	20
Kaynaklar Da Tükenir	Tasarruf, bilinçli tüketim, sürdürülebilirlik	21
Tencere	Mutfak araç gereçleri	22
Yuvarlandı	Mutfak araç gereçleri	23
Sağlıklı Olmak	Sağlıklı yaşam	24
Ben Bir Çocuğum	Kendini tanıma	25
Sağlık	Sağlıklı yaşam, spor, sağlıklı beslenme	26
Büyüyünce Ne Olsam?	Meslekler	27
Adaşım	Toplumsal yaşam, saygı	28
Kilim	Toplumsal yaşam, kültürel öğeler, ses bilgisel farkındalık	29
Kış Giysileri	Kışlık kıyafetler	30
Kardan Adam	Kış mevsimi	31
Kitaplarım	Dünya Kitap Günü	32

İÇİNDEKİLER

ŞİİR ADI	ŞİİR İÇERİĞİ	SAYFA
Bilim İnsanı	Bilim ve Teknoloji Haftası	33
İnternet	Teknoloji	34
Atatürk'ten Armağan	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	35
Kitaplar	Kütüphaneler Haftası	36
Ankara	Dünya Kitap Günü	37
Saat Müzesi	Müzeler Haftası	38
Tiyatro Oyunu	Dünya Tiyatrolar Günü	39
Öğretmenim	Öğretmenler Günü	40
Taşıtlar	Trafik ve İlk Yardım Haftası	41
Acil Durumlar	Trafik ve İlk Yardım Haftası	42
Sen Hiç Müzeye Gittin mi?	Müzeler Haftası	43
Müze Gezisi	Müzeler Haftası	44
Aylar	Aylar	45
Küre ve Daire	Geometrik şekiller	46
Türk Bayrağı	Bayrak, İstiklâl Marşı, vatanseverlik	47
Marşımız	Bayrak, İstiklâl Marşı, vatanseverlik	48
Renkler	Renkler	49
Sabah, Öğle, Akşam	Zaman, sabah-öğle-akşam	50
Bukalemun	Renkler	51
Üç Kutu	Büyük-orta-küçük	52
Önceki, Sonraki	Önce-sonra, sayma	53
En Gerekli Hangisi?	Ev araç gereçleri	54
Dört Mevsim	Mevsimler	55
Bugün Hava Nasıl?	Doğa olayları	56
Doğa ve İnsan	Çevreyi koruma	57
Çevre Bilinci	Çevreyi koruma	58

İÇİNDEKİLER

ŞİİR ADI	ŞİİR İÇERİĞİ	SAYFA
Dünya Dönüyor	Gezegenler, doğayı koruma	59
Evde Temizlik Var	Temizlik araç gereçleri	60
Var Mısın Gezmeğe?	Taşıtlar	61
Yarışma	Zaman, saat	62
Sağlıklı Beslen	Sağlıklı beslenme	63
Neleri Yemeliyiz?	Sağlıklı ve dengeli beslenme	64
Kardeşim	Dürüstlük	65
Doğa	Doğa	66
Biz Bir Aileyiz	Aile bireyleri	67
İsrafı Önle	Tasarruf	68
Uzay Gemisi	Uzay	69
Martı	Doğa, ses bilgisel farkındalık	70
İç Organlarım	Organlar	71
Benim Ülkem	Afetler, duyarlılık, vatanseverlik, yardımseverlik	72
Sorumluluklarım	Sorumluluk, görev bilinci	73
Organlar Ne İşe Yarar?	Organlar	74
Ben Çocuğum	Dünya Çocuk Hakları Günü	75
Oyun Hakkı	Dünya Çocuk Hakları Günü	76
Orman Hayattır	Orman Haftası	77
Doğadaki Canlılar	Doğa, canlılar	78
Canlılar	Canlılar, hayvanlar, bitkiler	79
En Güzel Bayram Bizim Bayram	Toplumsal yaşam, kültürel öğeler	80
Beş Tane Duyumuz Var	Duyu organları	81
Giyisilerim Anlatıyor	Giyisiler, renkler	82
Çorabımın Eşi	Tek-çift	83
Göz, Kulak, Burun	Duyu organları	84

B A Ş L A R K E N

Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak okul öncesi eğitimin temel amaçlarından biridir. Çocukların Türkçenin zengin söz varlığını anlamaları ve ifade edebilmelerine rehber olabilmek için okul öncesi eğitim kademesinde uygulanan eğitim programı ve eğitim materyalleri ile eğitim sürecinde öğretmen tarafından kullanılan yöntem ve teknikler büyük önem kazanmaktadır.

Çocuğun sözel dil becerileri ve sözcük dağarcığının gelişmesi çocuğun mikrosisteminde bulunan aile, arkadaşlar ve okul ile olan etkileşimiyle yakından ilişkilidir. Bu etkileşim sürecinin desteklenmesi ve kalitesinin artırılması için çocuğun çevresindeki uyarıcıların çeşitlendirilmesi, erişebileceği nitelikli kitaplar ile sözcük öğretimine yönelik özel olarak geliştirilmiş eğitim materyallerinin olması gerekir. Çocuğun evinde de kolayca erişebileceği nitelikli içeriklerin geliştirilmesi, kitap okuma süreçlerinin daha etkili hâle getirilmesi için çeşitli yöntemler kullanılmalıdır. Çocukların dil becerilerinin geliştirilebilmesi için uygulanabilecek yöntemlerden birisi de etkinliklerde çocuk dostu terimlerle bir bağlam temelinde oluşturulmuş, çocukların ses bilgisel farkındalık göstermesini destekleyecek; parmak oyunu, bilmece, tekerleme ve şiirlere yer verilmesidir.

"Okul Öncesi Çocukları İçin Şiirler, Tekerlemeler ve Parmak Oyunları" eğitim materyalleri; çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına katkı sunmak ve sahip oldukları söz varlığını geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

- Materyallerde yer alan içerikler çeşitli temalar doğrultusunda oluşturulmuştur.
- İçeriklerde yer alan ve çocuğa kazandırılması hedeflenen kelimeler ayrıca belirtilmiştir.
- Eğitim materyallerinde geliştirilen içeriklere ek olarak hedef kelimelere yönelik etkinlik örnekleri tasarlanmıştır. Etkinlikler çocuğa kazandırılmak istenen kelimeler içerisinden belirlenen bir veya birkaç kelimeyi içerecek şekilde örnek olarak hazırlanmıştır. Çocuğa kazandırılmak istenen kelimeler ile hazırlanan etkinlik süreçleri sınıftaki çocukların hazır bulunuşluk düzeyleri göz önünde bulundurularak öğretmen tarafından düzenlenmelidir.
- Çocuklara kazandırılmak istenen kelimelerin anlamları açıklanırken çocuk dostu terimlerin kullanılmasına özen gösterilmelidir.
- Eğitim materyallerinde yer alan içerikler doğrudan bir etkinlik olarak uygulanabileceği gibi; ısınma, uyum ve geçiş etkinliklerinde de kullanılabilir.

Çocukların sağlıklı, mutlu ve meraklı bireyler olarak yetişmesi dileğiyle..

OKUL BAŞLADI

Sonbahar gelince
Okuluma kavuşurum.
Arkadaşlarımla buluşur,
Öğretmenime sarılırım.

Sonbahar gelince
Yeni maceralara atılırım.
Keşfeder, öğrenir,
Deneyler yaparım.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: buluşmak, deney, kavuşmak, keşfetmek, okul, öğrenmek, sonbahar

Öğrenme Süreci: Çocuklarla okul ve sınıf tanıtım gezisi yapılır. Sınıftaki merkezler, okulun bölümleri, okuldaki kişiler, okulda neler yapılacağı anlatılır. Çocukların merak ettikleri soruları sormalarına fırsat verilir. Ardından merkezlerin keşfedileceği söylenir. Çocuklar sınıftaki merkez sayısı kadar gruba ayrılır. Müzik açılır, her grup bir merkeze geçer. Müzik durdurulur ve 5 dakikalık sürede merkezi keşfederler. Müzik tekrar açıldığında gruplar yer değiştirip sıradaki merkezi keşfeder.

BENİM KÜLTÜRÜM

Horon tepeni, halay çekenii..
Efeler oynar zeybeği,
Duyulur uzaktan kaşık sesi.
Ayrı güzel halk oyunlarının hepsi.

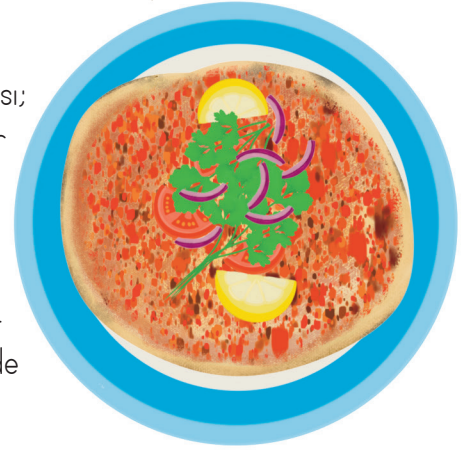
Dörtnala sürer atını;
Güreşeni, cirit atanı,
Okunu uzağa fırlatanı..
Ayrı güzel Türk sporları.

Mantılar açılır ince ince;
Lahmacun, kebab, pide,
Baklava da sofraya gelince
Afiyet olsun hepimize.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: afiyet olsun, cirit, güreş, halay, horon, zeybek

Öğrenme Süreci: Halk oyunlarından horon, halay, zeybek, kaşık havası; spor türlerinden cirit, güreş, okçuluk görsellerinin olduğu kartların her birinden ikişer tane olacak şekilde hazırlanır. Bu kartlar çocuklara tek tek gösterilir ve "Bu insanlar ne yapıyor olabilir?" diye sorulur. Çocukların fikirleri alındıktan sonra görseller hakkında sohbet edilir. Ardından bu kartlar ile eşleştirme oyunu oynanır. İki kartı eşleştiren çocuğun, eşleştirdiği karttaki etkinliğin ismini söylemesi için rehberlik edilir. Oyun bu şekilde devam eder.

ÇOCUK OLMAK

Hüzünlenince bazen
Usul usul ağlarım.
Parklarda koştururken
Kahkahalar atarım.

Baloncuyu görünce
Nasıl da sevinirim!
Kaçıverse balonum
Çok endişelenirim.

Düş kurarken umutlu,
Bazen sinirli, bazen mutluyum.
İçimde türlü duygular,
Çünkü ben bir çocuğum.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: endişelenmek, usul usul

Öğrenme Süreci: Sınıfa üzerinde farklı yüz ifadeleri olan balonlar getirilir. Endişelenmek sözcüğünün, üzücü veya kötü bir şey olacak korkusu içinde olmak olduğu açıklanır. Balonlar çocuklara verilir. Sözsüz müzik açılır ve çocuklar balonları düşürmemeye çalışarak oynar. Müzik durdurulunca üzerinde endişeli yüz ifadesi olan balon bulunur. Çember düzeninde ayakta durulur, balon elden ele dolaştırılır ve "Ben olunca endişelenirim" cümlesi sırayla çocuklar tarafından tamamlanır.

DUYGULARIN DİLİ

Üzülünce insanlar
"İhı ihııı!" diye ağlar.
Sürpriz hediyelere
"Aaa!" diye şaşırırlar.

Yüksek bir korna sesi
Ürkütür bazen bizi.
İşte o an korkanlar
"Ayyy!" diye bağırlar.

Hüzün, neşe, mutluluk,
Şaşkınlık, öfke, umut..
Ne kadar çok duygu var!
İnsan onlarla yaşar.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: duygu, hüzün, korkmak, neşe, öfke, şaşımak, umut, ürkemek

Öğrenme Süreci: Şiirdeki duygu durumlarını içeren duygu kartları hazırlanır, kartların altında duygunun ismi yazar. Çocuklar birer tane duygu kartı seçer. Karttaki duyguyu jest, mimik ve beden hareketleriyle arkadaşlarına konuşmadan anlatmaya çalışırlar. Anlatılan duygu bulununca o duygu ile ilgili sohbet edilir.

TÜM BESİNLER GEREKLİ

Kahvaltıyı atlama,
Güne pek güzel başla.
Peynir, zeytin, bal,
Yumurta'yı da unutma.

Su içmek çok önemli,
Sağlıklı yapar bedeni.
Çıkaralım mutfaktan
Fazla tuz ile şekeri.

Her gıdadan yemeli,
Yemek seçmemeli.
Tüm besinler gerekli,
Dengeli beslenmeli.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: besin, gıda

Öğrenme Süreci: "Gıda" kelimesinin çocuklara neyi hatırlattığı sorulur. Alınan cevaplar tahtaya yazılır. Ardından "Besin" kelimesinin çocuklara neyi hatırlattığı sorulur. Alınan cevaplar tahtaya yazılır. Cevapların yazılmasının ardından "gıda" ve "besin" kelimelerinin eş anlamlı olduğu, bu nedenle ikisinin aynı anlama geldiği söylenir. Gıda ve besin sözcüğünün yenilebilir, beslenmeye elverişli her tür madde olduğu açıklanır. Daha sonra sınıfa getirilen bazı gıdalar masaya bırakılır. Bu gıdaların türü, boyutu, rengi, şekli, tadı, dokusu, kokusu vb. özellikleri hakkında sohbet edilir.

ÖRNEK DAVRANIŞLAR

Sınıfa girince tebessümle
"Günaydın." derim hemen.
Ayrılırken okuldan
"Hoşça kalın." derim, unutmam.
Evimize gelirken
Rastlarsam komşu teyzeme
"Merhaba." derim önce.
Sorarım "Nasılsınız?" diye.
Selam söylerse anneme
Ben de derim "Başüstüne."

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: başüstüne, günaydın, hoşça kal, merhaba, nasılsın, selam söylemek, tebessüm

Öğrenme Süreci: Tahtaya farklı yüz ifadelerinin olduğu görseller yapıştırılır. "Sizce tebessüm ne demek olabilir? Buradaki görsellerden hangisinde bir tebessüm var?" diye sorulur. Çocuklar hangisinde tebessüm olduğunu düşünüyorsa o yüz ifadesini işaretler. Hangi ifadenin tebessüm olduğu çocuklara söylenir. Ardından yüz ifadeleri karışık bir sırayla söylenir. Çocuklardan o yüz ifadelerini taklit etmeleri istenir (tebessüm, çatık kaşlı, şaşırılmış vb.).

İYİ Kİ ARKADAŞLAR VAR

Oyun oynarken bahçede
Ayağım takıldı bir taş.
Kanadı dizim düşünce,
Başladım ağlamaya.

Bir el dokundu omzuma,
Yerden kaldırdı beni.
Çıkarıp cebinden mendili
Gözyaşımı sildi.

Yardım edince bana
Gülüverdim usulca.
Ne sızım kaldı ne üzüntüm
Arkadaşım sarılınca.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: gülüvermek, sızı

Öğrenme Süreci: Birbirlerine sarılmış olan insan, hayvan veya oyuncak görselleri çocuklara gösterilir. "Neden birine sarılmaya ihtiyaç duyarız?" diye sorulur, çocukların cevapları dinlenir. Ardından sınıfın kapısının arkasına bir mektup bırakıldığı söylenir (Öğretmen daha önce mektubu bırakmıştır.). Hep birlikte mektup açılır. Mektupta yazan "İyi ki Arkadaşlar Var" isimli şiir çocuklara okunur. Çocukların fikirleri ile şiirdeki olay karşılaştırılır.

SEVDİKLERİM

Doğum gününe az kaldı.
Annemde, babamda bir telaş,
Abim sürpriz peşinde.
Ne güzelmiş yeni yaş!

Teyzem, amcam, kuzenlerim,
Halam, dedem, anneannem,
Sevdiğim herkes yanımda;
Ağzım kulaklarımda.

Parlak paketler beni bekliyor.
Hepsi dolu hediyeyle!
Kalbim pır pır ediyor
Sevdiğim herkes yanımda diye.

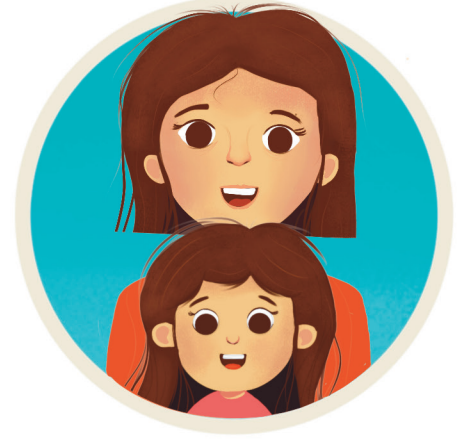
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: ağzı kulaklarında, kalbi pır pır etmek, telaş

Öğrenme Süreci: Kocaman gülümsemesi olan bir çocuk görseli tahtaya asılır. "Sizce bu çocuk hangi duyguya sahip? Kocaman bir gülümsemesi var, neredeyse ağzı kulaklarına varacak değil mi? Bu kadar mutlu olmasının sebebi ne olabilir?" gibi sorular sorulur. Çocuklara "ağzı kulaklarına varmak" ifadesinin anlamı sorulur ve çocukların cevapları dinlenir. "Ağzı kulaklarına varmak" ifadesinin anlamının çok sevinmek olduğu açıklanır. Ardından öğretmen, kocaman gülümseyen bir ağız kuklasını eline alır ve çok mutlu olduğu bir anısını anlatır. Sözlerini "O kadar mutlu olmuştum ki ağzım kulaklarıma varacaktı." diyerek bitirir. Her çocuk sırayla kuklayı eline alır ve kendisini çok mutlu eden bir anıyı kukla ile anlatır.

BENİM AİLEM

Kuş gibidir ninem,
Şarkılar söyler bana.
Bazen de hamur açar
Yapar nefis baklava.
Arı gibidir dedem,
Gezeriz hep onunla,
Evde oyunlar oynarız,
Bazen gideriz lunaparka.
Ahtapot gibidir annem,
Sımsıkı sarılır bana.
Uyumadan önce
Öyküler okur bana.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: ahtapot, öykü, sımsıkı

Öğrenme Süreci: Ahtapotun denizde yaşayan bir canlı türü olduğu söylenir. Ahtapotun kaç kolunun olduğunu çocuklar tahmin eder. Ardından çocuklara "Ahtapot gibi sekiz kolunuz olsaydı ne yapardınız?" sorusu sorulur. Çocuklar resim yaparak anlatır. Cevapların ardından bir müzik açılır ve "Ahtapot gibi dans edelim." denir.

ANNEANNEMİN ÇİÇEKLERİ

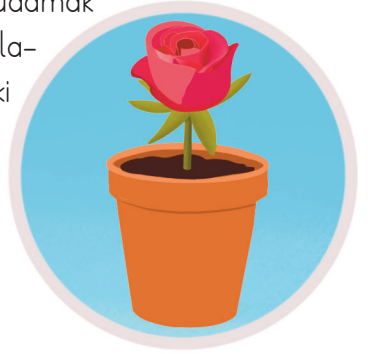
Anneannemin elinde kahvesi,
Evi çiçek bahçesi.
Menekşesi, lalesi,
Bitkileri sever kendisi.

Lavantayı sulamak, ağaçları budamak,
İyi geliyor ona çiçeklerle uğraşmak.
Gülleri var deste deste,
Mis kokulu gülüymüşüm bense.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: budamak, deste, lavanta, menekşe

Öğrenme Süreci: Çocuklara üzerinde lavanta, menekşe, kaktüs, okaliptus gibi görsellerin olduğu 10 tane bitki kartı gösterilir. "Elimde bir deste kart var. Haydi, sayalım!" denir. 1'den 10'a kadar kartlar sayılır. Kartlardaki bitkilerin adları tek tek söylenerek kartlar incelenir. Bu bitkileri nerede gördükleri hakkında konuşulur. Ardından çocuklardan şiirde ismi geçen bitkileri hatırlayarak kartlardan göstermeleri istenir. "Çocuklar, budamak ne demek?" diye sorulur. Budamanın, bitkilerin yeni filiz sürmesini sağlamak için dallarını kesmek veya kısaltmak anlamına geldiği söylenir. "Bitki budanırken hiç gördünüz mü?" sorusuyla sohbet sürdürülür. Çocuklara budanmış ağaç görselleri gösterilir. Budanmadan önceki hâllerinin olduğu görseller verilir ve "öncesi-sonrası" eşleştirmesi yapmaları istenir.

ZENGİNLİKTİR BİTKİLER

Köküyle, gövdesiyle,
Yaprağı çiçeğiyle,
Sayısız faydası var;
Zenginliktir bitkiler.

Canlılara besin sunan,
Yuva olup barındıran,
Havayı tertemiz yapan,
Doğa dostudur bitkiler.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: barındırmak, besin, gövde, kök

Öğrenme Süreci: Her çocuk evden farklı bir bitki getirir. Çocuklarla sınıfta yeni bir öğrenme merkezi oluşturulur ve geçici öğrenme merkezine isim verilir. Çocuklar tüm bitkileri inceler, her bitkinin ismini öğrenirler. Farklı bitki görselleri de çocuklara gösterilir ve merkeze konulur. Çocuklar bitkilerin bölümlerini inceler. Gövde ve köklerinin hangi kısımları olduğu sorulur. Cevapların ardından ağaç ve bitkilerin dallarının dışında kalan ana bölümüne gövde denildiği açıklanır. Bitkileri toprağa bağlayan, topraktaki besin maddelerini emmesine yarayan bölümün ise kök olduğu söylenir. Ardından çocuklar bitkinin bölümlerini de düşünerek birer bitki hayal eder. Hayal ettikleri bitkinin resmini çizer ve her çocuk kendi bitkisine bir isim verir. Çocukların resimleri ile "Türlü Türlü Bitkiler" sergisi oluşturulur. Sergi hazırlandıktan sonra aileler davet edilir ve çocuklar aileleriyle sergiyi dolaşır.

DOĞADAKİ HAYVANLAR

Kelebekler ve kuşlar
Baharın müjdecisi.
Arılarla karıncalar
Çalışkanlıkta birinci.

Denizleri bezeyen
Alacalı balıklar,
Ormanlarda koşturur
Geyik, tavşan, gazallar.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: alacalı, gazal, müjde

Öğrenme Süreci: Çocuklara alacalı bir balık görselinden yapılan kukla gösterilir. Kukla "Merhaba çocuklar, benim adım Alacalı. Pullarımda birçok renk var. Tüm pullarım aynı renkte değil, bu yüzden adım Alacalı. Keşke burada benim gibi alacalı balıklar olsaydı!" der. Çocuklara "Alacalı balık okyanusta yalnız görünüyor. Haydi, ona bir müjde yani güzel bir haber verelim! Artık onun da okyanusta alacalı dostları olsun." denir ve çocuklar alacalı balık resimleri yapar. Yapılan balıklar mavi kartona yapıştırılır.

KAYNAKLAR DA TÜKENİR

Her yere araçla gitme,
Yakıttan tasarruf et!
Yürü, koş, bin bisiklete.
Sağlık verir hareket!

Açık bırakma musluğu,
Boş yere akıtma suyu.
Kesip yeşil ağaçları,
Yok etme sakın ormanı!

Sonsuz değil hiçbir kaynak,
Elbet bir gün bitecek.
İsraf hep devam ederse
Ne yazık ki tez tükenecek!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: israf etmek, kaynak, tasarruf, tez, tükenmek

Öğrenme Süreci: Çocuklara "Bugün günlerden tasarruf günü. Kaynaklarımızı her zaman dikkatli kullanmalıyız. Kaynaklarımızı israf etmekten kaçınmalıyız. Bunun için bir tasarruf planlaması yapalım."denir. Çocuklarla çeşitli tasarruf önerileri belirlenir (musluğu ve ışığı açık bırakmamak, sınıftaki kâğıtları vb. boşa harcamamak gibi). Her kural için çocuklar resim çizer. Resimli öneri tablosu uygun bir yere asılır. Çocuklar önerileri uyguladıkça tabloya bir işaret konulur. Haftanın sonunda önerileri uygulayan çocuklara tasarruf rozetleri takılır.

TENCERE

Tencerede kaynayan
Sıcak çorbadan,
Birkaç kepçe doldurup
Kaşıkla afiyetle!

Demlikte fokurdayan
Ayrılmış ıhlamurdan,
İki fincan içince
Değmesinler keyfine!

Fırında kabaran
Portakallı kekten,
Bir dilim alınca
Gülümsersin sofrada!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: değme keyfine, demlik, fokurdamak, kaşıklamak, kepçe, tencere

Öğrenme Süreci: Sınıfa tencere ve kepçe getirilir. Bu eşyaların isimleri çocuklara sorulur. Mutfakta başka hangi eşyalar olduğu üzerine konuşulur. Ardından tencerenin içine su doldurulur. Tenceredeki suyun kaç kepçe olabileceği sorulur. Tahminler alındıktan sonra, çocuklarla tenceredeki su kepçeyle boşaltılır ve suyun kaç kepçe olduğu sayılır.

YUVARLANDI

Yuvarlandı yere
Bardak ve tencere,
Bunu duyan aşçı teyze
Koştı hemen kepçeyle.

Yuvarlandı yere
Maydanoz ve tere,
Bunu gören pazarcı teyze
Koştı elinde teraziyle.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: aşçı, pazarcı, terazi, tere

Öğrenme Süreci: Üzerinde maydanoz, tere, dereotu, roka gibi farklı yeşilliklerin bulunduğu görseller hazırlanır. Görseller iki eş parçaya ayrılır. Parçalardan biri duvara asılır, diğer parçalar ise çocuklar görmeden sınıfın farklı yerlerine saklanır. Ardından müzik açılır ve çocuklar duvardaki görsellerin diğer yarısını aramaya başlar. Bulunan görseller eşleştirilir. Her bir görsele ait yeşilliğin ismi tekrar edilir. Çocuklara bu yeşillikleri satan kişinin hangi mesleği yaptığı sorulur. Cevapların ardından başka hangi meslekler olduğu sorulur. Öğretmen astronom, itfaiyeci gibi farklı meslek gruplarının isimlerini söyler ve görevlerini açıklar. Çocuklara tere, teyze, kepçe, tencere kelimelerinin e sesiyle bittiği söylenir ve kelimeler yazılır. Başka hangi kelimelerin e sesi ile bittiği sorulur. Cevaplar yazılır. Mümkün olduğu kadar örnekler artırılarak kelimelerin bitiş sesine dikkat çekilir.

SAĞLIKLI OLMAK

En değerli hazine
Sağlıktır bu hayatta.
Kıymetini bilmeyen
Olur bir anda hasta.

Yeterince uyursan,
Tertemiz yıkanırsan
Her zaman dinç kalırsın,
Sporu da yaparsan.

Kulak ver sözlerime,
İyi bak bedenine.
Unutma, sağlam kafa
Bulunur sağlam vücutta!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: dinç, hazine, sağlık, spor

Öğrenme Süreci: Sınıfa dikkat çekici şekilde hazırlanmış bir sandık ile gelinir. Bu sandığın içinde hazine yani çok değerli şeylerin olduğu söylenir ve bu değerli şeylerin neler olabileceği hakkında çocukların tahminleri alınır. Sandık açılır ve sandığın içinden spor yapan, meyve-sebze yiyen, gece uyuyan çocuk görselleri çıkarılır. Sağlığımızın tıpkı bir hazine gibi değerli olduğu söylenir. Onu korumak için yapılması gerekenler sandıktan çıkan görseller eşliğinde açıklanır.

BEN BİR ÇOCUĞUM

Ben bir çocuğum,
Tebessüm mutlu eder,
Asık surat üzer beni.

Ben bir çocuğum,
Sürprizler şaşırtır,
Ani ses korkutur beni.

Ben bir çocuğum,
Haksızlık öfkelenendirir,
Okul heyecanlandırır beni.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: ani, asık surat, haksızlık, tebessüm

Öğrenme Süreci: Duygu kartları (tebessüm eden çocuk, öfkeli çocuk, asık suratlı çocuk resimleri gibi) hazırlanır ve çocuklara gösterilir. Çember düzeninde ayakta durulur. Hazırlanan kartlardan biri gösterilir ve çocuklar karttaki duygu durumunu canlandırarak yürürler. Ardından "Bugün nasıl hissediyorsun?" sorusu yöneltilerek cevaplar doğrultusunda sohbet edilir. Asık suratlı çocuk görselinin bulunduğu kart gösterilir ve asık suratlı olmak ne demek olabilir sorusu sorulur. Tahminler alındıktan sonra kızgınlığını, öfkesini ve hoşnutsuzluğunu belli eden somurtkan yüzün asık surat olduğu açıklanır. "Sizin asık suratlı olduğunuz bir gün oldu mu?" sorusu sorulur ve çocuklarla sohbet edilir.

SAĞLIK

Sabah erkenden kalktım,
Spor yaptım bahçede.
Ellerimi yıkadım,
Hazırım ben yemeğe.

Şeker ve abur cuburdan
Her zaman uzak dururum.
Sebze, meyve yiyerek
Sağlıklı ve mutlu olurum.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: sağlık, uzak durmak

Öğrenme Süreci: Sağlığın korunması için neler yapılabileceği hakkında çocuklarla konuşulur. Sağlığı tehdit edebilecek çevresel durumlar hakkında bilgi verilerek çocuklara bunlardan uzak durmaları gerektiği açıklanır. "Uzak durma"nın anlamının bunlara yaklaşmamak olduğu, yaklaşmaları durumunda ise sağlıklarının olumsuz etkilenebileceği belirtilir.

BÜYÜYÜNCE NE OLSAM?

“Büyüyünce ne olsam?”
Doktor mu, mühendis mi?
Diş hekimi mi, öğretmen mi?
Şoför mü yollarda
Gezen diyar diyar...
Aşçı mı yoksa,
Leziz yemekler yapan.
Kolay değil karar vermek!
İşini hep sevmek gerek.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: diyar, karar vermek, leziz, şair, şiir

Öğrenme Süreci: Öğretmen, çocuklara “Bugün çok kararsızım. Hangi etkinliğı yapacağımıza karar veremedim. Bana yardım eder misiniz?” diye sorar. Çocuklara dört farklı etkinlik görseli gösterilir (kitap okumak, oyun hamuru ile oynamak, sulu boya yapmak, bahçede top oynamak vb.). Görseller tahtaya yan yana asılır. Çocuklar hangi etkinliğı yapmak istediklerine karar verip seçtikleri görseli işaretler. Tüm çocuklar seçim yaptıktan sonra çocuklara şu sorular sorulur: “Hangi etkinliğı istediğine nasıl karar verdin?” “Karar vermekte zorlandın mı?” “Kararsız olduğun zamanlarda neler yapıyorsun?”

ADAŞIM

Mehmet, benim adım.
Dedemle adaşım.
Adaşım uzaktan gelecek.
Bizi ziyaret edecek.

Başımızın üstünde var yeri,
Misafire hürmet etmeli.
Hürmet demek saygı demek,
Dedemi iyi ağırlamak gerek.

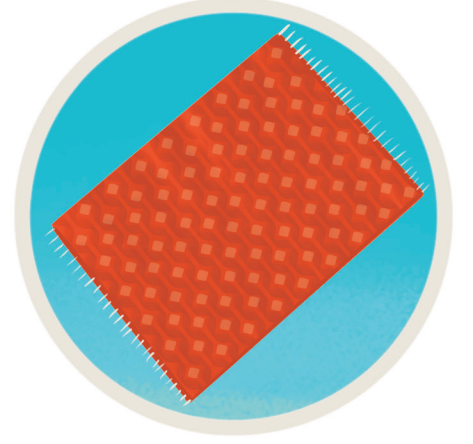
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: adaş, ağırlamak, baş üstünde yeri olmak, hürmet, saygı

Öğrenme Süreci: Çocuklara "Etrafınızda çok sevdiğiniz, değer verdiğiniz kimler var?" diye sorulur ve fikirleri alınır. "Peki, bu sevdiğiniz kişileri başınızın üstünde taşıyabilir misiniz? Başınızın üstüne sığarlar mı?" diye sorulur ve çocukların düşünmesi sağlanır. Daha sonra çocuklar sevdikleri bir kişinin resmini çizer. Herkes ayağa kalkar ve yaptığı resmi başının üstüne koyar; kâğıdı düşürmeden, dengesini kaybetmeden yürümeye çalışır. Tüm çocuklar kendi resimlerini dikkatle taşıdıktan sonra çember düzeninde oturulur. Çocuklara "Değer verdiğimiz insanları gerçekte başımızın üstünde taşıyamasak da onlara değer verdiğimizizi, saygımızı 'Başımın üstünde yerin var.' diyerek gösterebiliriz." denilerek açıklama yapılır.

KILIM

Kilimi serdim yere,
Kardeşim dedi o ne?
İlmek ilmek işlenir,
Motiflerle süslenir.
Renk renk iplerle,
Marifetli ellerde
Dokunur emek emek.
Emeğe saygı gerek.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: dokumak, emek, ilmek, kilim, marifet, motif

Öğrenme Süreci: Çocuklara yan yana gelerek bir bezeme işini oluşturan öğelere motif denildiği söylenir. Somutlaştırılması için farklı motiflerin görselleri gösterilerek hangi şekil ve desenleri gördükleri sorulur. Çocukların, istedikleri malzemeleri kullanarak kendi motiflerini tasarlamaları istenir. Hazırlanan motifler bir araya getirilir. Kilim dokumacılığı ile ilgili kısa açıklamalar yapılır.

KIŞ GIYSİLERİ

Kar yağıyor yine,
Eldiven giydim ellerime.
Aldım başıma bere,
Seslendim anneme.

Ayağımızda botlarla,
Çıkalım dışarıya,
Kardan adam yapmaya,
Burnuna havuç takmaya.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bere, eldiven

Öğrenme Süreci: Çocuklardan sınıfa eldivenleri ile gelmeleri istenir. Tüm çocuklar eldivenlerini çıkarıp masaya bırakır. Eldivenler karıştırılır ve çocuklardan eldivenleri eşleştirmeleri istenir. Eldivenler eşleştirildikten sonra kışın hangi giysilerin kullanıldığı sorulur. Öğretmen tahtaya söylenen kış giysilerinin isimlerini yazar. Örneğin atkı, bere, kazak vb. Ardından kelimelerin son seslerinden kelimeler türetilir.

KARDAN ADAM

Küçücük pencereden
Sokağı izlerken
Düşünürüm.
Lapa lapa kar altında
Üşür mü hiç kardan adam?
Ayağında yün patikler,
Üstünde bir süveter,
Bir de kabanı olsa..
Giyinip kuşansa
Sevinir mi kardan adam?

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: kaban, kuşanmak (giyinip kuşanmak), süveter

Öğrenme Süreci: Üzgün bir çocuk maketi sınıfa getirilir. Makete giydirilecek kıyafetler de sınıfın farklı yerlerine saklanır (süveter, kaban, şal). Ardından çocuklara "Bakin çocuklar, bir misafirimiz var. Bu soğuk kış gününde sizinle bahçede eğlenmek istiyor. Ama bakın yüzüne, misafirimiz çok üzgün görünüyor. Sizce neden üzülüyor olabilir?" denir ve dışarı çıkmak için maketin uygun kıyafetlerinin olmadığı fark ettirilir. Çocuklar üç gruba ayrılır. Gruplar süveter, kaban ve şalı sırasıyla sınıfta arar. Gruplar kıyafetleri bulduktan sonra makete giydirir. Ardından hep birlikte açık havaya çıkılır.

KİTAPLARIM

İçi dolu bir kapak,
Kapağı kaldır, bak.
Çevir sayfaları bir bir,
Resimleri ne güzeldir!
Rengârenk resimler,
Süslü püslü sözler...
İçi bilgi doludur,
Kitaplar en iyi dosttur.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bilgi, süslü püslü

Öğrenme Süreci: Süslü püslünün göze çarpacak kadar süslü, dikkat çeken anlamına geldiği açıklanır. Başka ikilemeler ile ilgili örnekler verilir. Örneğin büyük büyük, eski püskü, şınl şınl vb. Çocukların farklı ikilemeler bulmalarına rehberlik edilir. Ardından çocuklara merak ettikleri, bilgi almak istedikleri konuların neler olduğu sorulur. Yanıtlar alındıktan sonra belirledikleri konu ile ilgili bir kitap kapağı tasarımları istenir. Hazırlanan kitap kapaklarına birer isim bulunur. Öğretmen kitap kapaklarına çocukların ismini ve kitabın ismini yazar.

BİLİM İNSANI

Bilim, teknoloji deyince
Akla gelir bilim insanı.
Merak eder, soru sorar,
Keşfetmeyi pek sever.
Çok okur, çok öğrenir,
Mucit olur, icat yapar!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: icat, mucit

Öğrenme Süreci: Telefon, bilgisayar, buzdolabı gibi teknolojik araçların eski ve yeni hâllerinin görselleri çocuklara gösterilir. Çocuklarla görseller hakkında sohbet edilir. "Görsellerdeki aletler yokken insanlar ne yapıyorlardı? Neden bunlara ihtiyaç duyuyoruz? Bunlar nasıl tasarlanmış olabilir? Bunları tasarlayan, bulan kişiler kimlerdir?" soruları sorularak sohbet devam ettirilir. Çocuklara bu aletlerin mucitleri ve mucitlerin neler yaptıkları hakkında kısa açıklamalar yapılır. Artık materyaller verilir ve kendi icatlarını yapmalarını istenir.

İNTERNET

Taşınırken evimizden
Ne çok üzülmüştüm ben!
En yakın arkadaşım
Geride kaldı diye.
Annem geldi yanıma,
Okşadı saçlarımı.
Eğilip kulağıma
Şunları fısıldadı:
"İstediğin her zaman
Ararsın dostlarını,
Üstelik internet var!
Yazarsın mesajını.
O varsa mesafe yok,
Öyle yol gözlemek yok.
Yakınlaştırır sizleri,
Dindirir hasretini."

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: dindirmek, hasret, internet, mesafe, yol gözlemek

Öğrenme Süreci: Öğretmen, bir arkadaşının fotoğrafını göstererek "Çocuklar, bu arkadaşımın fotoğrafı. O çok uzakta yaşıyor, aramızda çok mesafe var. Onu her gün göremediğim için gözümde tütüyor ve özlüyorum. Onunla nasıl iletişim kurabilirim?" diye sorarak çocukların iletişim araçları üzerine düşüncesini sağlar. Ardından çocuklara "Sizin çok özlediğiniz, gözünüzde tüten biri var mı?" diye sorulur ve fikirleri alınır. Çocuklar, kâğıtlara özledikleri kişi/kişiler için resimli bir mesaj hazırlar.

ATATÜRK'TEN ARMAĞAN

Bugün 23 Nisan!
Bayraklar asılsın.
Atatürk'ten bizlere,
En güzel armağansın.

Haydi, çikalım dışarı,
Al bayraklar sallansın.
Coşkuyla, neşeyle,
Bayramımız kutlansın.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: armağan, coşku

Öğrenme Süreci: Çocuklara "Armağan" kelimesinin ne anlama geldiği sorulur. Yanıtlar alınır. "Hediye" ile aynı anlama geldiği söylenir. Daha önce birisine hediye verip vermedikleri sorulur. "Atatürk bize bugünü armağan etti. Peki, siz kime bir armağan vermek istersiniz?" diye sorulur. Çocuklara artık materyaller verilir ve bunlardan bir armağan tasarımları istenir.

KİTAPLAR

Sayfaların arasında
Sıra sıra harfler.
Bazıları büyük,
Bazıları küçükler.
Bakıyorum merakla,
Ne diyor acaba?
Başlasam keşke
Hemen okumaya!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: harf

Öğrenme Süreci: Alfabedeki harflerin hepsinin bulunduğu kartlar karışık olarak uygun bir alana konulur. Çocuklara "İsminizin ilk harfinin bulunduğu kartın yanına geçin." ve "İsminizin son harfinin bulunduğu kartın yanına geçin." gibi yönergeler verilir. Ardından sesli bir harf söylenir ve çocuklar o sesle ilgili yeni kelimeler türetir. Sesli harfler değiştirilerek oyun bir süre devam ettirilir.

ANKARA

Hiç gitmedim Ankara'ya,
Rastladım bir kitapta,
Kocamandı kalesi,
Çok lezzetli simidi.
Kitabı incelerken
Orada gezdim sanki.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: incelemek, kale, rastlamak

Öğrenme Süreci: Rastlamak kelimesinin herhangi bir şeyle karşı karşıya gelmek anlamına geldiği açıklanır. "Çocuklar siz daha önce birine rast geldiniz mi?" "Rast geldiğiniz kişi kimdi?" gibi sorularla süreç zenginleştirilir. Ardından Ankara ile ilgili görseller asılır (Anıtkabir, Ankara Kalesi, simit vb.). Görsellerde bulunan Ankara simidi, Ankara Kalesi'ni daha önce kimler gördü sorusu sorulur. (Öğretmen yaşadıkları şehre ait görseller paylaşabilir.) Sorular cevaplandıktan sonra çocuklar dört gruba ayrılır. Her bir gruba Ankara iline ait farklı görseller verilir. Çocuklar görselleri inceler ve yorumlar.

SAAT MÜZESİ

Dedem aldı bileti,
Burası saat müzesi.
Gezerken müzeyi,
Gördük eski saatleri.
Tik tak, tik tak sesleri,
Geçmişe döndük sanki.
Görünce kum saatini,
Sordum hemen dedeme
Nerede yelkovanı, akrebi?
Farklı farklı dedi hepsi
Bak, bu da güneş saati!
Tanı çeşit çeşit saatleri.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: geçmiş, müze

Öğrenme Süreci: Büyük bir kutu ile sürece giriş yapılır. Kutunun bir zaman makinesi kutusu olduğu söylenir. Çocuklara zaman makinesi ile nereye gitmek istedikleri sorulur. Zaman makinesi olmasa da müzelerin içindeki nesnelere bize geçmişle ilgili bilgiler verdiği anlatılır. Doğa tarihi, arkeoloji, etnografya gibi müze türleri olduğundan bahsedilir. Çocuklara farklı müzelerin görselleri ya da videoları gösterilir. Çocuklardan müzede görmek istedikleri bir nesneyi resmetmeleri ve zaman makinesi kutusunun için bırakmaları istenir. Çocuklar kâğıtları kutuya bıraktıktan sonra öğretmen her çocuğa kil dağıtır. Kilden saatler yapılır. Çocuklarla bir saat müzesi hazırlanır.

TİYATRO OYUNU

Işıkların altında
Oynuyor oyuncular,
Sanki bir köy meydanında
Kahkaha atıyorlar.
Bir su kenarında
Göle maya çalan kim?
Kostümlere iyi bak,
Eşeğe ters binen kim?
Nasreddin Hoca derler adına,
Fıkraları anlatılır halk arasında.
Sen de gülmek istersen,
Kulak ver Nasreddin Hoca'ya.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: fıkra, kostüm, kulak vermek, tiyatro

Öğrenme Süreci: Sinema ve tiyatrodaki rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adına kostüm denildiği açıklanır. Çocuklara kostüm kelimesi dışında kullanılan kıyafet isimlerinin ne olduğu sorulur (elbise, pantolon, gömlek, tişört, kaban vb.). Ardından çocuklar dörder kişilik gruplara ayrılır. Her bir grup artık materyallerle kendilerine kostüm hazırlar. Ardından gruplar hazırladıkları kostümleri kullanarak sırayla birer canlandırma yaparlar.

ÖĞRETMENİM

Balonum kaçınca
Sen koşarsın yanıma,
En güzel öyküleri,
Hep okursun bana.

Rengârenk boyalarla
Bir resim yaptım sana,
Öğretmenler gününde,
Benden armağan sana.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: armağan, rengârenk

Öğrenme Süreci: Armağan kelimesinin, birini sevindirmek, mutlu etmek, onurlandırmak, kutlamak için veya anı olarak verilen şey olduğu açıklanır. Çocuklar dört gruba ayrılır. Her gruba büyük boy bir karton ve boya kalemleri verilir. Boya kalemlerinin renkleri üzerine sohbet edilir. Çocuklara rengârenk, yani çeşitli renklerde boya kalemleri olduğu söylenir. Öğretmenler Gününe özel afiş hazırlanır. Hazırlanan afişler okulda uygun yerlere asılır ve bu afişlerin öğretmenlere bir armağan olduğu açıklanır.

TAŞITLAR

Uçağa biner, uçarsın gökyüzünde;
Trene biner, süzülürsün raylarda;
Otobüse biner, gidersin yollarda;
Vapura biner, yüzersin sularda.
Her yolculuk ayrı bir macera,
Sen de bana katılsana!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: gökyüzü, otobüs, ray, süzölmek, taşıt, tren, uçak, vapur, yolculuk

Öğrenme Süreci: Ailelerden evlerindeki oyuncak taşıtları okula göndermeleri istenir. Sınıfta geçici bir "taşıtlar merkezi" oluşturulur. Getirilen oyuncaklar merkezde sergilenmek üzere çocuklarla gruplandırılır. Taşıtlar ve özellikleri üzerine sohbet edilir. Çocuklar, seçtikleri bir taşıtı çizer veya çeşitli materyaller (karton, makas, yapıştırıcı vb.) kullanarak yeni bir taşıt tasarlar.

ACİL DURUMLAR

Acil durumlarda
Bu numarayı unutma!
1-1-2
Zorda kalınca kurtarır seni.
Hemen aramalsın
Ambulansı, itfaiyeyi, polisi.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: acil durum, ambulans, itfaiye, polis

Öğrenme Süreci: Çocuklara "Acil durum ne demek?" sorusu yöneltilir. Cevaplar dinlendikten sonra acil durumun hemen müdahale gerektiren, beklenmeyen ve ciddi olaylara denildiği açıklanır. Günlük yaşamda tehlikeli olabilecek durumlar hakkında sohbet edilir. 112 acil çağrı merkezinden bahsedilir ve tekerleme tekrar edilir.

SEN HIÇ MÜZEYE GİTTİN Mİ?

Geçmişten bugüne
Vazolar ve heykeller...
Eğer görmek istersen
Sen de müzeye gel.

Çeşit çeşit eserler,
Sergilenir orada.
Eğer gezmek istersen
Bilet almayı unutma!

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: geçmiş, heykel, müze

Öğrenme Süreci: Bir müze gezisi düzenlenir. Müze gezisi yapılamıyorsa sanal müze turu yapılabilir. Etkinliğin ardından ailelerden evlerinde -varsa- eskiden kalan eşyaları sergilenmek üzere okula göndermeleri istenir. Okulda küçük bir müze oluşturulur. Çocuklar, okuldaki müzede sergilemek üzere kil, oyun hamuru vb. bir maddeden kendi eserlerini oluştururlar. Çocuklardan eserlerine bir isim vermeleri istenir. Bu eseri nerede bulunduğu, eserin hangi zamana ait olduğu, ne amaçla kullanıldığı gibi sorular sorularak alınan yanıtlar not olarak eklenir.

MÜZE GEZİSİ

Müzedeki eserler
Resimler ve heykeller.
Bir araya gelelim,
Hep birlikte gezelim.

Taş, fosil ve eşyalar,
Tarihi anlatırlar.
Geçmişin izleriyle,
Hepsi farklı bir hikâye.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: müze

Öğrenme Süreci: Çocuklara "Hiç müzeye gittiniz mi?" sorusu yöneltilir. Müzede gördükleri eserler, eski zamanlardan günümüze fark ettikleri değişimler hakkında sohbet edilir. Evden getirilen eşyalarla bir müze oluşturulur, çocuklarla müze isim bulma çalışması yapılır. Karar verilen isim bir kartona yazılır, karton çocuklar tarafından süslenerek müzeye asılır.

AYLAR

Yağmurlar başladıysa
Şemsiyeler çıksın.
Sonbahar aylarıdır
Eylül, ekim, kasım.

Atkını al, bereni tak,
Bir kartopu da sen at.
Kış mevsimidir artık
Aralık, ocak, şubat.

Havalar ısındıysa
Evde duramayız.
İlkbahar aylarıdır
Mart, nisan, mayıs.

Karneler alındıysa
Tatile gidiyoruz.
Yaz mevsimidir artık
Haziran, temmuz, ağustos.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: aylar

Öğrenme Süreci: Çocuklarla mevsimlerin özellikleri hakkında sohbet edilir. Her mevsim kendi ayları ile ayrı ayrı kartonlara yazılır. Çocuklara mevsimlere ait görsellerin karışık olarak yer aldığı kâğıtlar dağıtılır ve kâğıtları kesmeleri istenir. Kestikleri görselleri ait oldukları mevsimlere yapıştırmaları söylenir.

KÜRE VE DAİRE

Sahaya indim koşarak,
Top geldi yuvarlanarak.
Ben bir küreyim, dedi.
İnanmıyorsan dokun, bak.

Araba geçiyor oradan,
Tekerlekler dönüyor yavaştan.
Onlar da birer daire.
Başka neler var çevrende?

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: daire, saha

Öğrenme Süreci: Sınıfta oyun için parkur hazırlanır. Yere daire ve diğer geometrik şekiller yerleştirilir. Şekillerin başlangıç ve bitiş noktasına masa yerleştirilir. Başlangıç noktasındaki masaya daire şeklinde olan ve olmayan nesnelere karışık şekilde bırakılır. Çocuklardan sırayla masadaki nesnelere arasından sadece daire şeklinde olanları ellerine almaları, yerdeki daire şekilleri üzerine basarak bitiş noktasına ilerlemeleri istenir.

TÜRK BAYRAĞI

Cumhuriyet Bayramı,
Çocuk bayramı,
Hepsinde dalgalanıyor,
Şanlı Türk bayrağı.
Ellerim yanda,
Gözüm bayrakta,
Okurken İstiklâl Marş'ını.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: İstiklâl Marşı, Türk bayrağı

Öğrenme Süreci: Çocuklara İstiklâl Marş'ının milli marşımız olduğu ve Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazıldığı söylenir. İstiklâl Marşı okunurken nasıl durulması gerektiği gösterilir. Kırmızı ve beyaz renkli oyun hamurları ile ay-yıldız kalıpları dağıtılır. Çocuklar hamurları ve kalıpları kullanarak kendi Türk bayraklarını yaparlar.

MARŞIMIZ

Kırmızı bayrağımız ne güzeldir!
Marşımızı yazan Mehmet Âkiftir.
"İstiklâl Marşı" onun adı,
Yurdumda her zaman okunmalı.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: İstiklâl Marşı, yurt

Öğrenme Süreci: Dünya küresi ile sürece giriş yapılır. Bunun ne olduğu, Dünya'da neler bulunduğu hakkında sohbet edilir. Ülkemizin adı sorulur. Çocuklarla küre üzerinde Türkiye bulunur. Ülkelerin bağımsızlık sembollerinden birinin marş olduğu söylenir. Türkiye'nin de bağımsız bir ülke olduğundan bahsedilir. Sınıftaki Atatürk köşesine dikkat çekilir. Atatürk resmi, Türk bayrağı ve İstiklâl Marşı tanıtılır. "İstiklâl Marşını kimin yazdığını biliyor musunuz, merak ediyor musunuz?" sorusu sorulur. Ardından bir şiir okunacağı, yazar kişinin adının o şiirde saklı olduğu söylenir. Şiir okunur. Çocuklardan cevaplar alınır. İstiklâl Marşı dinletilir. İstiklâl Marşımız okunurken saygı göstergesi olarak nasıl durduğumuz çocuklara gösterilir.

RENKLER

İnsan nasıl sevmez ki?
Pembe sarmaşıkları,
Beyaz bulutları,
Kahverengi toprağı.

Güneş sarı,
Elma kırmızı,
Nasıl da mavi gökyüzü!
Severim çimeni, yeşili,
Mor ve turuncu çiçekleri.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: renkler
(beyaz, kahverengi, kırmızı, mavi, mor, pembe, sarı, turuncu, yeşil)

Öğrenme Süreci: Açık havaya çıkılır. Çocuklarla şiir okunur, doğa ve renklerle ilgili farkındalıkları artırılır. Çocuklar çevrelerinde gördüklerini önceden hazırlanmış doğa gözlem formuna işaretler. Doğada hangi renklerin olduğu sorulur. Çocukların istediği renkleri kullanarak doğa resimleri çizmelerine rehberlik edilir.

SABAH, ÖĞLE, AKŞAM

Sabah kalktım erkenden,
Yıkadım yüzümü beklemeden.
Öğlen güneş baktı tepeden,
İçimi ısıttı oynarken.
Akşam ay göz kırparken,
"İyi geceler!" dedim, yatarken.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: Ay,
Güneş, sabah, öğle, akşam

Öğrenme Süreci: Güneş'in sabah, öğle, gün batımı hâllerini anlatan görseller ve gökyüzünde Ay olan bir akşam vakti görseli gösterilir. Çocuklarla günün farklı zamanları hakkında sohbet edilir. Günlük rutinler hakkında konuşulur. Günün en sevdikleri zamanı ve o zamanlarda ne yapmaktan hoşlandıkları sorulur. Sevdikleri anları resmetmeleri konusunda yönlendirilirler.

BUKALEMUN

Karşılaştım onunla bir parkta,
Gördüm yaprakların arasında.
Yemyeşildi rengi,
Gözleri kahverengi.

Karşılaştım onunla bir pazarda,
Gördüm elmaların arasında.
Kıpkırmızıydı rengi,
Gözleri kahverengi.

Adını sordum merakla,
Kendisini tanıttı bana.
"Bukalemun" derler adıma,
Renk değiştirim ara sıra.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: kıpkırmızı, yemyeşil

Öğrenme Süreci: Sınıfın farklı köşelerine farklı renklere kâğıtlar konulur. Çocuklara bukalemun dansı yapacakları söylenir. Sözsüz bir müzik açılır. Çocuklar kâğıtların etrafında serbest dans eder. Müzik durdurulunca kendilerine en yakın kâğıdın rengini pekiştirme yaparak (kıpkırmızı, yemyeşil, masmavi vb.) söylerler.

ÜÇ KUTU

Doğum günüm gelince
Çağırdım arkadaşlarımı eve.
İyi ki doğdun dediler,
Bana hediyeler verdiler.

Üç kutu duruyor salonda:
Büyük, küçük ve orta.
İçinde ne var acaba?
Annem seslendi bana:
"Doğum gününde armağan sana,
Hediyelerini açsana!"

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: büyük, orta, küçük

Öğrenme Süreci: Öğretmen sınıfa büyük, orta ve küçük boyutlarda üç kutu bırakır. Kutuların içinde ne olduğunu çocuklara söylemez. Çocuklardan kutularda ne olduğunu tahmin etmeleri istenir. Her çocuğa büyük, orta ve küçük kutu görseli olan kâğıtlar verilir. Tahminlerini kâğıttaki uygun görselin içine çizerler. Ardından kutular açılır. Her kutudan kutunun boyutuna uygun bir bitki çıkar. Kutulardan çıkan üç bitki açık havaya çıkılarak uygun alana dikilir.

ÖNCEKİ, SONRAKİ

İkiden önce o geldi,
"Ben birinciyim." dedi.
Saymaya başlarken onu söyle,
"Bir" derler onun ismine.

Üçten önce o geldi,
"Ben ikinciyim." dedi.
Birden sonra onu söyle,
"İki" derler onun ismine.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bir, iki, üç, birinci, ikinci

Öğrenme Süreci: Çocuklar üçer kişilik gruplara ayrılır. Her grupta çocuklar 1, 2 ve 3 rakamlarından birini seçer. Çocuklar, seçtikleri rakamın kâğıdını kendi üzerlerine yapıştırır. Ardından sözsüz bir müzik açılır. Müzik durduğunda öğretmen "Birler donsun, ikiler donsun, üçler donsun, iki sayısından önce gelenler donsun, bir sayısından sonra gelenler donsun, tüm sayılar donsun." gibi yönergeler verir, oyun bu şekilde devam ettirilir.

EN GEREKLİ HANGİSİ?

Bir gün başladım düşünmeye:
En gerekli eşya hangisi?
Annem, elektrik süpürgesi, dedi.
Onunla temizleriz her yeri.

Babam, takım çantası, dedi.
Tornavida, matkap, çivi..
Birçok alet var içinde.
Onlarla onarız her şeyi.

Bana sorarsanız eğer
Elbette oyuncak sepeti.
Arabam, uçaklarım,
Türlü oyuncaklarım..
Sepetim hepsinin evi.

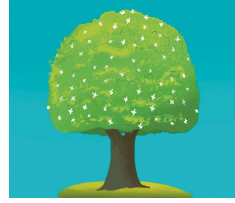
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: çivi, matkap, onarmak, takım çantası, tornavida

Öğrenme Süreci: Takım çantası ile sınıfa girilir. Takım çantasının içinde maket ya da oyuncak tornavida, matkap, çekiç, pense bulunmaktadır. Nesnelere hep birlikte incelenir. Çocuklara yetişkin kontrolü olmadan takım çantasına dokunmamaları gerektiği hatırlatılır. Ne işe yaradıkları tahmin edilir ve bununla ilgili kısa videolar izlenir. Ardından takım çantasından birer nesne verilir. Hangi nesnenin ismi söylenirse elinde o nesne olan çocuk ayağa kalkar ve onun nasıl kullanıldığını dramatize eder.

DÖRT MEVSİM

İşte geldi ilkbahar,
Açtı rengârenk çiçekler,
Uyandı börtü böcek,
Uçtu kelebekler.

İşte geldi sımsıcak yaz,
Güneş parıl parıl parlar.
Bir dondurma alsak,
İçimiz neşe dolar.

İşte geldi sonbahar,
Kuşlar göç etmeye başlar.
Yapraklar renk renk,
Caddeleri kaplar.

İşte geldi buz gibi kış,
Yağar lapa lapa kar.
Haydi, bir fotoğraf çek.
Beyaza bürünmüş sokaklar.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: börtü böcek, bürünmek, göç etmek, mevsim, parıl parıl

Öğrenme Süreci: Çocuklarla mevsimler üzerine sohbet edilir. Sınıfta bir masaya her mevsimle ilgili materyaller karışık olarak konular (sonbahar yaprakları, göç eden kuş görseli, kar taneleri görseli, şemsiye, yağmurluk, atkı, bere, eldiven, farklı böcek görselleri/maketleri, çiçek görselleri, güneş gözlüğü, denizyıldızı, şapka, dondurma görseli, karpuz görseli vb.). Çocuklar dört gruba ayrılır. Her grup bir mevsimi temsil eder. Çocuklar, müzikle beraber kendi mevsimleri ile ilgili materyalleri toplayıp köşelerine döner.

BUGÜN HAVA NASIL?

Sis gökyüzünü kaplarken
Esen rüzgârla dağılıyor.
Çiçekler hasretle
Yağmurun yağmasını bekliyor.

Mevsimlerden kışsa,
Hava buz gibi soğuksa
Kırağı sarar çimenleri.
Sanki buz kristalleri.

İlkbaharda çık dışarı,
Dikkatle izle etrafı.
Çiyle kaplı yaprakları,
Minik su damlalarını...

Güneş ısıtır içini.
Kırlarda koşma vakti,
Tatilin habercisi,
Sıcacık yaz günleri.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: buz kristalleri, çiy, kır, kırağı, sis

Öğrenme Süreci: Çocuklara gökyüzündeki bulutlar gösterilir ve "Çocuklar, bulutlar yanımıza kadar inerse ne olur?" diye sorularak fikirleri alınır. Ardından sisli hava görselleri çocuklara gösterilir. Sisin bir hava olayı olduğu söylenir. Atmosferdeki su buharının yeryüzüne yakın yerlerde yoğunlaşmasıyla oluşan alçak bulut tabakasına sis denildiği açıklanır. "Peki çocuklar, gökyüzündeki bulutlar su damlalarını taşıyamazsa ne olur?" diye sorulur ve "Yağmur yağar." cevabı alınır. Ardından yağmurun yağış hızı ile ilgili bir oyun oynanır. "Yağmur çiseliyor." denildiğinde çocuklar ayaklarını yavaş yavaş yere vurmaya başlar, "Yağmur şakır şakır yağıyor." denildiğinde ise çocuklar ayaklarını hızlı bir şekilde yere vurur.

DOĞA VE İNSAN

Koruyalım doğamızı,
Temiz tutalım toprağı.
Ağaçları, hayvanları
Unutmayalım onları.
Hepsine muhtacız,
Biz doğayla varız.

Koruyalım doğamızı,
Temiz tutalım suları.
Denizleri, okyanusları
Unutmayalım onları.
Hepsine muhtacız,
Biz doğayla varız.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: muhtaç

Öğrenme Süreci: Muhtaç kelimesinin bir şeye gereksinim duyan anlamına geldiği açıklanır. Çocuklara sizin gereksinim duyduğunuz neler var sorusu sorulur. Doğada bulunan suya, bitkilere her zaman gereksinim duyacağımız hakkında konuşulur. Önceden hazırlanan bir kutu gösterilir. Kutunun isminin "Akıl Kutusu" olduğu, aklımızdan hiç çıkarmamız yani hiç unutmamız gereken şeylerin bu kutuya atılacağı söylenir. Ardından çocuklara boş kâğıtlar verilir ve doğa ile ilgili akıl kutusuna atmamız gereken şeylerin resimlerini çizmeleri istenir. Bu esnada çocuklara ipuçları verilir. Çocuklar çizdikleri resimleri kutuya atar. Sürecin sonunda öğretmen "Bakalım doğa ile ilgili unutmamız gereken neler varmış?" der ve çocukların resimleri tek tek incelenir.

ÇEVRE BİLİNCİ

Şöyle bir bak etrafına!
Yemyeşil ağaçlara,
Masmavi gökyüzüne,
Küme küme bulutlara.

Bir dere kenarında,
Bir deniz kıyısında,
Hangi sesler var doğada?
Kulak ver suyun şırıltısına.

Unutma ki görevimiz
Çevreyi korumaktır.
Kirliliğe engel olup
Bilinçli davranmaktır.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bilinçli davranmak, kulak vermek, küme küme

Öğrenme Süreci: Bir doğa gözlem kâğıdı alınarak açık havaya çıkılır. Gözlem kâğıdında farklı bitki ve hayvan görselleri yer alır. Çocuklar çevrelerini gözlemler ve gördükleri bitkileri, böcekleri, kuşları doğa gözlem kâğıdında bulup işaretler. Doğa gözlem kâğıdında görseli bulunmayan gözlemledikleri canlı veya cansız varlıkları uygun alana çizerler. Ardından çember düzeninde oturulur. "Bilinçli insan ne demek, doğaya kulak verdiniz mi, hangi sesleri duydunuz?" gibi sorular sorulur ve sohbet edilir.

DÜNYA DÖNÜYOR

Gece gündüz nasıl olur dersin,
Bak dünyaya, döner kendi etrafında.
Güneş doğar, gündüz olur,
Gece yıldızlar gökte durur.

Takvim yılı nasıl olur dersin,
Bak dünyaya, dolanır Güneş etrafında.
Mevsimler böyle oluşur,
Yeni bir yaşın olur.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: takvim

Öğrenme Süreci: "Takvim nedir? Ne için kullanılır? Nerelerde takvim gördünüz?" gibi sorular sorularak çocuklarla sohbet edilir. Yanıtlar alındıktan sonra çeşitli takvim örnekleri birlikte incelenir. Takvimde yer alan gün, hafta, ay ve yıl gibi bölümler tanıtılır. Ardından herkesin kendi takvimini kendisinin tasarlayacağı söylenir. Masalara çeşitli materyaller konularak çocukların takvim oluşturmalarına rehberlik edilir.

EVDE TEMİZLİK VAR

Bugün temizlik günü,
Lazım süpürge, faraş.
Her yer temizlenmeli,
Sardı beni bir telaş!

Su doldurdum kovaya,
Sabun ekledim suya.
Aldım sabunlu bezi,
Silmek için yerleri.

Tozlardan arınınca,
Parladı mobilyalar.
Her yer mis gibi oldu,
Aydınlandı odalar.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: faraş, lazım (olmak), mobilya, süpürge

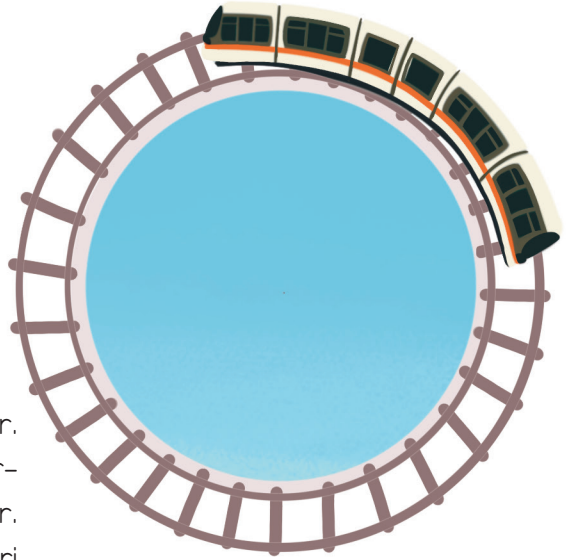
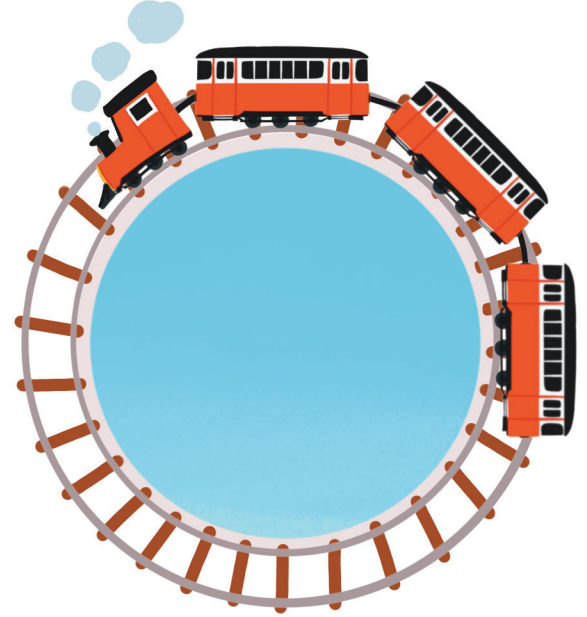
Öğrenme Süreci: Temizlik malzemelerinin yer aldığı kartlar hazırlanır. Çocuklar çember düzeninde ayakta durur. Öğretmen kartlardan birini seçer. Sözsüz müzik eşliğinde seçilen kart çemberde dolaşır. Müzik durduğunda elinde kart kalan çocuk karttaki görselde bulunan temizlik aracının ismini söyler. Kartların hepsi çemberde dolaşana kadar oyun devam eder.

VAR MISIN GEZMEYE?

Bir tren yolculuğunda
Giderken dümdüz raylarda
Tıkır tıkır tıkırtısı
Ninnidir sanki bana.

Eğer zamanım azsa
Geç kalmamak için oraya
Hızlı varmak için
Binerim bir uçağa.

Metroyu da unutmam,
Trafik sorunu yok onda.
Onu tercih edenler
Güvenle gider raylarda.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları:

metro, ray, tercih etmek, tıkırtı

Öğrenme Süreci: Sınıfın zeminine ray şeklinde çizgiler çizilir. Çocuklar rayların üzerinde düşmeden yürümeye çalışır. Ardından hangi araçların ray üzerinde gittiği çocuklara sorulur. Yanıtlar alındıktan sonra tren, tramvay ve metro görselleri gösterilir. Ulaşım araçlarının benzerlik ve farklılıkları, çocukların hangi ulaşım araçlarını kullandıkları hakkında sohbet edilir. İsmi söylenmeyen farklı ulaşım araçlarının isimleri söylenir.

YARIŞMA

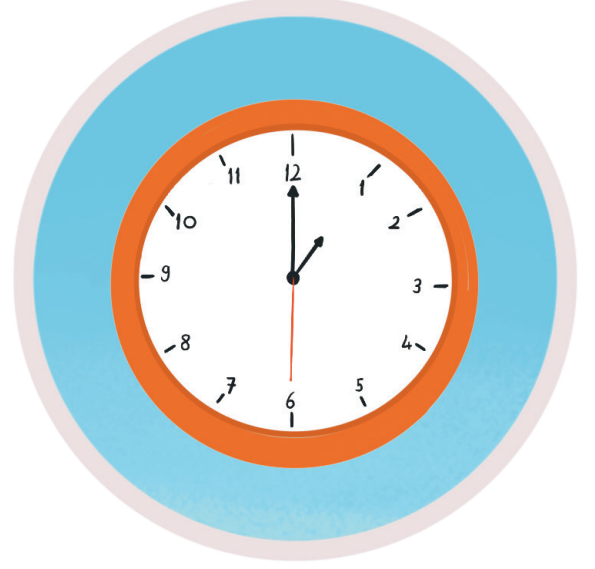
Odamın duvarında
Küçükçe bir saat var,
Üstünde de çubuklar..

Biri öyle üşengeç!
Yavaş hareket eder,
Adına "akrep" derler.

Uzun boylu olanın
"Yelkovan"mış adı,
Kovalarmış zamanı.

Üçüncü pek çalışkan!
Durmak nedir hiç bilmez,
Gece gündüz dinlenmez.

Üçünü yarıştırsam
Alıp bir "süreölçer".
Akrebi, yelkovanı
"Saniye kolu" hepsini geçer.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: akrep, gece gündüz, saniye kolu, süreölçer (kronometre), üşengeç, yelkovan

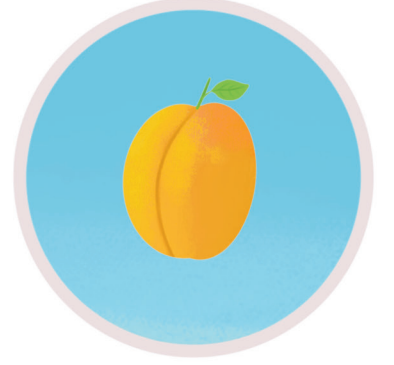
Öğrenme Süreci: Sınıfa büyük bir duvar saati getirilir. Çocuklarla saat ve saatin çubuklarının hareket hızları dikkatle incelenir. Ardından önceden kartondan hazırlanan yelkovan, akrep ve saniye kolu gösterilir, uzunlukları karşılaştırılır ve sıralanır. "Sizce süreölçer nedir? Ne işe yarıyor olabilir?" diye sorulur ve bir süreölçer (kronometre) çocukların incelemesi için ortaya bırakılır. Çocuklar inceleyip fikirlerini söyler. "Saatteki parçaların uzunluklarını nasıl ölçebiliyorsak süreyi de süreölçer (kronometre) sayesinde ölçebiliriz." denir. Çocuklara küçük görevler verilir ve kronometre ile görevleri ne kadar sürede tamamladıkları ölçülür.

SAĞLIKLI BESLEN

Bulguru, erişteyi,
Tazecik b6r6lceyi,
Sapsarı mercimeği,
Kiler saklar hepsini.

G6n kurusu kayısıyı,
Kestane kebabını,
Sofrandan eksik etme
Sağlık için h6nnabı.

Reyhan şerbeti
Serinletir iini.
İip şifa bulursun
İhlamurla naneyi.

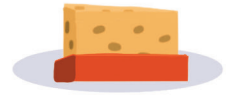
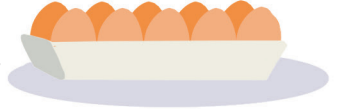
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bulgur, b6r6lce, erişte, g6n kurusu, h6nnap, kiler, serinletmek, şifa bulmak

6ęrenme S6reci: Çocuklar gelmeden 6nce sınıfın bir b6l6m6 kiler olarak d6zenlenir. Raflara bulgur, erişte, b6r6lce, g6n kurusu gibi yiyecekler yerleştirilir. Çocuklar geldiğinde sınıftaki kiler incelenir. Yiyecekleri depoladığımız bu yerin isminin kiler olduğu, nemlenmemesi için yiyeceklerin kiler gibi oda ya da dolaplarda depolandığı anlatılır. Ardından ocuklarla kilerde yer alan yiyecekler incelenir (Okulun kiler b6l6m6 varsa etkinlik doğrudan o b6l6mde uygulanabilir.).

NELERİ YEMELİYİZ?

Peynir, zeytin, yumurta,
Domates, salatalık ortaya.
Bal, kaymak, tereyağı
Çok severim bunları.
Varsa bunlar sofrada
Hoş geldin kahvaltıda.
Ihlamur koy bardağa,
Bunlar faydalı sana.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: faydalı, ihlamur, kaymak, tereyağı, yumurta

Öğrenme Süreci: Çocuklara çeşitli yiyecek ve içecek (ihlamur, kaymak, bal, tereyağı, sahanda yumurta vb.) görsellerinin yer aldığı çalışma sayfası gösterilerek yiyeceklerin isimleri sorulur. Tahminler alınır ve görsellerin isimleri açıklanır. Daha sonra çalışma sayfaları ve "Kahvaltı Tabağım" yazılı tabak büyüklüğünde kesilmiş kartondan daireler çocuklara verilir. Çocuklar sayfadaki görselleri kesip, daireye yapıştırarak sağlıklı kahvaltı tabaklarını oluşturur.

KARDEŞİM

Kardeşimle oynarken
Kırdık vazoyu zıplarken.
Düőündük, taőındık,
Ne yapacağımızı Őaőırdık.
Annem demiőti bize,
Kulağına et küpe.
Ne olursa olsun
Hep doğruyu söyle.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: kulağına küpe etmek

Öğrenme Süreci: "Şiirdeki çocukların yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?" denilerek çocukların fikirleri alınır. Ailenizin söylediklerini kulağınıza küpe edin denir ve çocukların dikkati bu deyimle çekilir. Deyim hakkındaki fikirleri alındıktan sonra deyim anlamı çocuklara açıklanır. Ailelere süreç hakkında bilgi verilir. Çocuklarıyla "kulağına küpe etmek" deyimini ile ilgili konuşmaları ve tavsiyelerde bulunmaları söylenir.

DOĞA

Dur bir bak havaya
Bu kadar kirli olursa,
Ne yapar insanlar
Oksijen azalırsa?

Yağmur, kar, fırtına
Mevsiminde olmazsa,
Ne yapar hayvanlar
Yiyecek bulamazsa?

Denize, okyanusa
Çöpler atılırsa,
Ne yapar canlılar
Doğayı korumazsa?

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: doğa olayları (yağmur, kar, fırtına), mevsimler

Öğrenme Süreci: Çocuklara mevsimler ve doğa olayları ile ilgili görseller gösterilir. Görselleri incelerler. Görseller iki eş parçaya ayrılır. Parçalardan biri duvara asılır. Diğer parçalar sınıfın farklı yerlerine saklanır. Çocuklardan saklı parçaları bulmaları ve eşleştirmeleri istenir. Eşleştirme bittikten sonra görseller hakkında sohbet edilir.

BİZ BİR AİLEYİZ

Annem, babam ve kardeşim
Bir masaya oturduk.
Bir konuşup bir dinledik,
Ne de güzel eğlendik!
Biz bir aileyiz,
Her zaman beraberiz.

Dedem, ninem ve teyzem
Sobanın başına oturduk.
Öyküler anlatıp masallar dinledik,
Ne de güzel eğlendik!
Biz bir aileyiz,
Her zaman beraberiz.

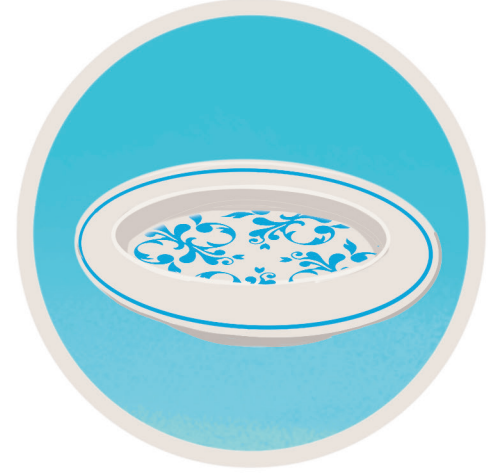
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: aile

Öğrenme Süreci: Etkinlikten bir gün önce ailelerden farklı zamanlarda çekilmiş aile fotoğraflarını çocuklarına göstermeleri ve fotoğraftaki aile bireylerinin kim olduğunu anlatmaları istenir. Örneğin hala, teyze, amca, dayı, nine vb. Çocuklar fotoğrafları okula getirerek aile bireylerini arkadaşlarına tanıtır. Ardından çocuklar evde beraber yaşadıkları kişilerin resimlerini çizer, resimler sergilenir. Evdeki bireylerin görev ve sorumlulukları hakkında sohbet edilir.

İSRAFI ÖNLE

Tabağında bırakma yemek,
İsrafı önlemek gerek.
Yiyeceğin kadar almalı,
Tasarruftur bunun adı.

Dişini fırçalarken,
Musluğu açık unutma.
Bir damla su değerli,
Tasarrufu elden bırakma.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: tasarruf

Öğrenme Süreci: Çocuklara enerji tasarrufunun ne anlama geldiği sorulur. Su ve elektriği ihtiyaçları kadar kullanmanın önemi hakkında açıklamalar yapılır. Evde ve okulda ellerini yıkarken, dişlerini fırçalarken suyu tasarruflu kullanmaları gerektiği belirtilir. Elektrik tasarrufu hakkında konuşulur.

UZAY GEMİSİ

Küçük göründü uzaydan
Canlıların gezegeni,
Yıldızların arasında
Geziyor uzay gemisi.
Gemi geçti Jüpiter'i,
Ne büyük gezegendi!
Satürn'ün rengi,
Ne kadar da güzeldi.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: gezegen, Jüpiter, Satürn, uzay gemisi

Öğrenme Süreci: Açık havada farklı yedi alana, Dünya dışındaki yedi gezegenin görseli asılır. Çocuklar istedikleri gezegenin yanına geçer ve görseli inceler. Ardından öğretmen "Ben uzay gemisindeyim Dünya'ya yolcu taşıyorum." der ve gezegenleri sırayla dolaşmaya başlar. Çocuklar öğretmenin arkasında sıra olarak onunla hareket eder. Öğretmen çocukların hepsini sıraya aldığı anda hangi gezegenden geldiklerini sorar. Oyun, sırayla çocukların farklı gezegen seçmesiyle devam edebilir.

MARTI

Fırıncı simit pişirdi,
Babam eve getirdi.
Aldım bir tanesini,
Gittim, bindim vapura.
Martı vardı vapurda,
Simit ise çantamda.
Martıya simit atınca
Yakaladı gagasıyla.

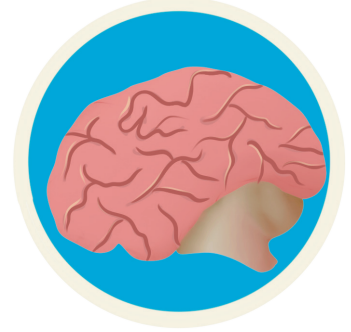
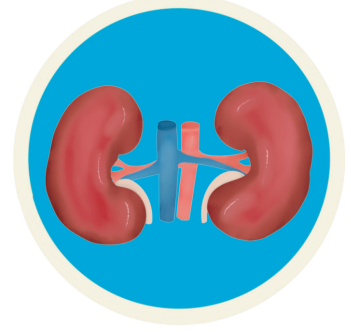
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: gaga, martı

Öğrenme Süreci: Farklı kuş görsellerinin olduğu kartlar çocuklara verilir. Çocuklar çember düzeninde ayakta durur. Öğretmen "Martılar yer değıştirsın." dediğinde elinde martı görseli olan çocuklar martı sesi çıkararak yer değıştirir. Öğretmen "Martı olmayan kuşlar yer değıştirsın." dediğinde çocuklar "cik cik" sesi çıkararak yer değıştirir.

İÇ ORGANLARIM

Bol bol su içerim,
Böbreğimi unutmam.
Eğer susuz kalırsam
Hiç sağlıklı olamam.

Düşünür, karar verir,
Komutları gönderir.
Şekli cezive benzer,
Başımın içindedir.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: beyin, bol bol, böbrek, ceviz, komut

Öğrenme Süreci: Sınıfın uygun bir yeri kodlama matı olacak şekilde düzenlenir, kodlama oyununda kullanılmak üzere yeterli sayıda ok işareti görseli hazırlanır. Kodlama matının içindeki karelere birkaç tane ceviz görseli ve bitiş noktasına sincap görseli yerleştirilir. Kodlama oyunu anlatılır. "Komut" kelimesine vurgu yapılır, bir durumdan başka bir duruma geçme ile ilgili örnekler verilerek kelimenin anlamı açıklanır. Çocuklar ok işaretlerini kullanarak cevizleri toplar ve sincaba ulaştırmaya çalışır.

BENİM ÜLKEM

Sıcak battaniyem,
Bu benim hediyem.
Afetlerde, zor günlerde
Hep beraberiz ülkemde.

Kocaman oyuncağım,
Bu benim armağanım.
Afetlerde, zor günlerde
Hep beraberiz ülkemde.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: afet, armağan, hediye, ülke

Öğrenme Süreci: Boş ve büyük bir kutu hazırlanır. Bu kutunun "iyilik kutusu" olduğu söylenir. Çocuklarla iyilik yapmanın ne demek olduğu, ne gibi iyilikler yaptıkları hakkında konuşulur. Kutunun, uygun malzemelerle ailelerden destek alınarak doldurulması sağlanır. Ardından öğretmen, kutuyu ihtiyacı olan birine vereceğini söyler. Kutu, öğretmen aracılığı ile ihtiyacı olan birine hediye edilir.

SORUMLULUKLARIM

Sabah uyanınca ben
Yatağımı düzeltirim hemen.
Oyuncaklarım dağılınca
Toplarım zamanında.

Yemek bitince tabağımda
Koyarım hemen mutfağa.
Bunlar benim sorumluluklarım,
Her zaman özenle yaptıklarım.

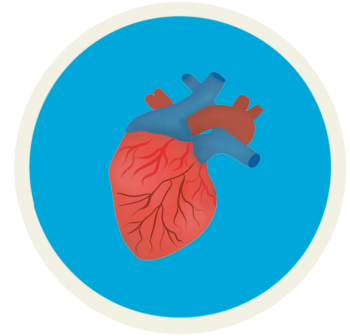
Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: dağılmak, özen, sorumluluk, toplamak

Öğrenme Süreci: Bir sorumluluk listesi hazırlanır. Listede masasını toplayan çocuk, oyuncuğını sepete toplayan çocuk, sıraya giren çocuk vb. görselleri yer alır. Çocuklar gerçekleştirdikleri sorumluluklarının yanına bir çizgi çizer. Bir hafta sonra sorumluluk listesi incelenir.

ORGANLAR NE İŞE YARAR?

Akciğerdir benim adım,
Göğüs boşluğundayım.
İkiz kardeşimle beraber
Kanın temizlenmesini sağlarım.

Kalpdir benim adım,
Pıt pıt atarım.
Beni bulmak istersen
Akciğerlerinin arasındayım.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: akciğer, arasında, göğüs boşluğu, ikiz, kalp, organ, pıt pıt atmak

Öğrenme Süreci: "Organlarım" isimli geçici öğrenme merkezi oluşturulur. Bu merkeze farklı organların görselleri asılır ve incelenir. Akciğerin iki tane, kalbin ise bir tane olduğuna dikkat çekilir. Kalbin vücudumuzda nerede bulunduğunu çocuklar tahmin eder. Kalplerinin atışını farketmeleri için herkes sessiz olur ve elleriyle göğsün sol tarafına dokunur. Ardından nefes çalışması yapılarak akciğerin vücudumuzdaki yeri ve görevi ile ilgili sohbet edilir. Kalbin ve akciğerin birer organ olduğu söylenir. Vücudun, belirli bir görev yapan ve sınırları kesin olarak belirlenmiş bölümüne organ denildiği açıklanır. Çocuklara vücudunuzda başka hangi organlar var sorusu sorulur. Cevapların ardından ismi söylenmeyen organları öğretmen söyleyerek süreci sonlandırır.

BEN ÇOCUĞUM

Ben çocuğum;
Haklarım var benim.
İçimde merak,
Yüregimde sevinç,
Cebimde oyun,
Yüzümdede gülümseme,
Mutlu olurum okula gelince.
Küçücük kalbimde
Kocaman hayallerle.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: hak, yürek

Öğrenme Süreci: Çocuklara çocuk haklarını anlatan görseller gösterilir (Uygun ortamda yemek yiyen çocuk, eğitim ortamında çocuk, doktorun muayene ettiği çocuk, anne ve babasıyla birlikte olan bir çocuk, oyun oynayan çocuk vb.). Görseller üzerine sohbet edilir. Tüm çocukların değerli olduğu ve hakları olduğu söylenir, çocukların bu konu hakkında konuşmalarına fırsat tanınır.

OYUN HAKKI

Küçüktür elleri,
Elma gibi yanakları,
Boncuk boncuk gözleri,
Hokka gibidir burnu.

Çocuktur onun adı,
Oyundur onun hakkı.
Hiç bitmez hayalleri,
Sevinci ve neşesi.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: boncuk boncuk, hayal, hokka, yanak

Öğrenme Süreci: Çocuklara çeşitli otoportre çizimleri gösterilir. Otoportrenin kişinin kendisinin yaptığı portresine denildiği açıklanır. İsterlerse kendi otoportrelerini çizebilecekleri söylenir. Ayna, kâğıt ve boya kalemleri olan geçici bir merkez hazırlanır. Çocuklar malzemeleri kullanarak kendi portrelerini çizerler. Çocuklara en sevdikleri oyun sorulur. Verilen cevaplar çizimlerinin altına yazılır. Yazılan oyunlardan uygun olanlar çocuklarla oynanır.

ORMAN HAYATTIR

Yuvadır hayvanlara,
Nefestir canlılara,
Korumaktır yakışan insana,
Sen de gidersen ormana,
Çöpünü sakın yere atma.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: korumak, orman, yuva

Öğrenme Süreci: Çocuklarla açık havada yürüyüşe çıkılır. Çocuklardan ağaç, dal ve yaprakları dikkatle incelemeleri istenir. Farklı kuş yuvalarına dikkatleri çekilir. Kuşların yuvalarını nasıl yaptıkları ve onları nasıl koruyabileceğimiz ile ilgili sohbet edilir. Başka hangi hayvanların ağaçta yuvası olduğu sorulur ve çocuklara farklı hayvanların yuva görselleri gösterilir.

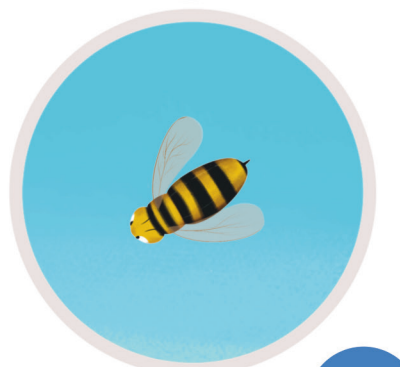
DOĞADAKİ CANLILAR

Çiçekler açar, arılar uçar,
Denizde balık, gökyüzünde kuşlar,
Toprakta köstebek ve solucanlar,
Ne güzeldir canlılar.

Kelebek, kuş, uğur böceği,
Bunlar gibi daha niceleri...
Her yeredir hayvanlar,
Paylaşmalı bu gezegeni.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: gezegen, kelebek, paylaşmak, uğur böceği

Öğrenme Süreci: Bir kedi maskesi takılarak çocukların dikkati çekilir. Çocuklarla hayvanların ihtiyaçları hakkında sohbet edilir. Bir oyun parkuru ve parkurun bitiş noktasına konulmak üzere içinde çeşitli hayvan görselleri bulunan bir sepet hazırlanır. Çocuklar parkurdan geçerler, sepetten bir hayvan görseli alarak hayvanın sesini taklit etmeye çalışırlar. Sınıftaki diğer çocuklar sesin hangi hayvana ait olduğunu tahmin eder.

CANLILAR

Çeşit çeşit canlı var,
Birisi de hayvanlar,
Kediler, eşekler ve kuşlar,
Daha neler var neler.

Çeşit çeşit canlı var,
Birisi de bitkiler,
Ağaçlar, otlar ve çiçekler,
Daha neler var neler.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: canlı, hayvan

Öğrenme Süreci: Şiir, oyuna başlamak için kullanılacaktır. Meyve sepeti oyunundaki meyvelerin yerine hayvan isimleri tercih edilerek oyun oynanır. Çember düzeninde ayakta durulur. Öğretmen beş tane hayvan belirler, çocukların kulaklarına sırasıyla bir hayvanın ismini söyler (kedi, köpek, kuş, tavşan, kurbağa gibi). Her çocuk, kulağına söylenen hayvanı aklında tutar. Öğretmen “kedi” dediğinde kedi rolündekiler, “kuş” dediğinde kuş rolündekiler kendi aralarında yer değiştirir. “Çember” dediğinde tüm hayvanlar yer değiştirir. Oyun daha sonra bitki isimleriyle de oynanabilir.

EN GÜZEL BAYRAM BİZİM BAYRAM

Bayram geldi, hoş geldi!
Ziyaret ettik büyükleri,
Dinledik bayram hikâyeleri,
Harçlıkla doldurduk cepleri.

Her gün bayram olsun, ne güzel!
Pişsin tatlılar, börekler...
Soframıza otursun
Eve gelen misafirler.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: bayram, misafir, sofr

Öğrenme Süreci: Öğrenme merkezlerinde oyun zamanında çocuklar iki gruba ayrılır. Bir grup misafir, diğer grup ev sahibi olur. Bir öğrenme merkezi ev olarak belirlenir. Öğrenme merkezine nezaket sözcüklerinin yazdığı kâğıtlar asılır. Çocukların kelimeleri tekrar etmesine rehberlik edilir. Ev sahibi olan gruba bayram ziyaretine misafir geleceği için evi temizlemeleri, güzel bir sofr

BEŞ TANE DUYUMUZ VAR

İşitir kulağımız,
Tadı alır dilimiz,
Çeşit çeşit kokuyu
Hemen tanır burnumuz.

İki kamera gibi
Kaydeden gözlerimiz.
Dokunma duyusunun
Organıdır derimiz.

İşiten, tadan, gören,
Koklayan ve hisseden
Beş tane duyumuz var,
Beyne bilgi gönderen.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: duyu, görmek, hissetmek, işitmek, koklamak, tatmak

Öğrenme Süreci: Beş duyumuz olduğu ve bunların dokunma, görme, işitme, koklama, tat alma duyuları olduğu açıklanır. Çocuklarla açık havaya çıkılır. Bahçedeki nesnelere gözlemlenir, etraftaki sesler dikkatlice dinlenir. Birkaç kez derin nefes alınır. Ardından çocuklara etrafta neler gördükleri, hangi sesleri işittikleri, hangi kokuları aldıkları sorulur. Yanıtlar alındıktan sonra bahçede ilgilerini çeken şeyler kameraya alınır. Sınıfa döndüğünde çocuklarla kameraya alınan görüntüler izlenir ve bunlar hakkında sohbet edilir.

GİYSİLERİM ANLATIYOR

Dolabımda fısıltılar..
O da ne? Giysilerim mi konuşuyor?
Benimle gezdikleri yerleri,
Bir bir anlatıyor.
Mavi gömleğim kibarca,
Ne güzel bir gündü, dedi.
Kırmızı pantolon heyecanla
Çiftlik gününü söyledi.
Pijamalara geldi sıra,
Rüyalardan bahsettiler.
Uyku vakti gelince,
Hep bizi giyer, dediler.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: fısıltı, giysi

Öğrenme Süreci: Çeşitli kıyafetler sınıfın ortasına konular (pantolon, forma, şapka, gömlek, kravat, elbise, çorap, kasket vb.). Çocuklar kıyafetlerin etrafına çember düzeninde otururlar. Çocukların gözleri sırayla kapatılır ve ellerine bir kıyafet verilir. Bu kıyafetin ne olduğunu tahmin etmeleri istenir. "Dokusu nasıl? En çok nerede giyeriz?" gibi sorular sorularak sohbet edilir. Ardından kıyafet kelimesi ile aynı anlamı taşıyan kelimelerin hangi kelimeler olduğu sorulur. Tahminler alınır. Giyecek, giysi, giyim kelimelerinin kıyafetle aynı anlamı taşıdığı açıklanır.

ÇORABIMIN EŞİ

Kayboldu çorabımın eşi,
Ninem gördüm onu dedi.
Kırmızı çorabının teki,
Balık olup denizi gezdi.
Düzenleyince dolabımı,
Çorabımın teki geri geldi.
Bir çift kırmızı çorap,
Bu sefer beraber gezdi.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: beraber, düzenlemek, eş, kaybolmak, tek, çift

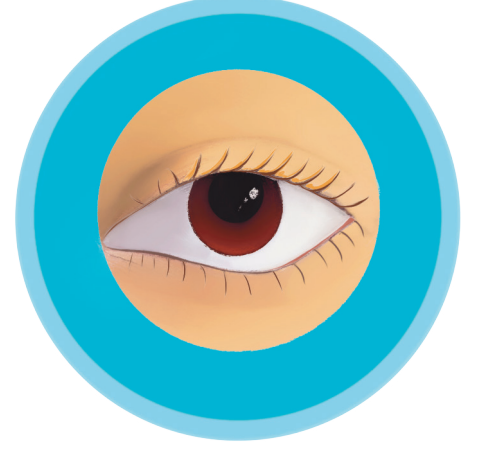
Öğrenme Süreci: Her çocuk bir çift çorap getirir. Çoraplar bir sepette toplanıp karıştırılır. Sözsüz bir müzik açılır, hep birlikte dans edilir. Müzik durduğunda "Çorabınızın tekini bulun, çoraplarınızı dans ederken tekrar bırakın, çoraplarınızı çift olarak bulun." gibi yönergeler verilir.

GÖZ, KULAK, BURUN

Yakın mıyım, uzak mı?
Uzun muyum, kısa mı?
Eğer görmek istersen
Haydi, kullan gözlerini!

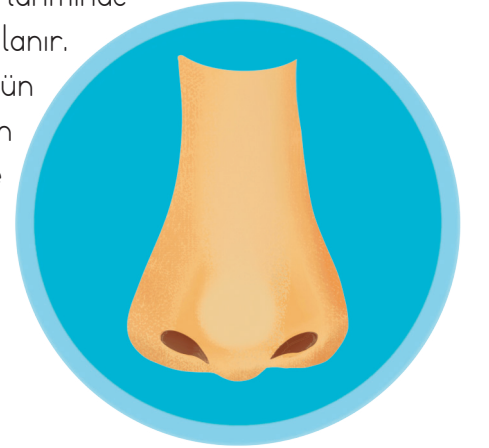
Tiz miyim, pes mi?
Alçak mı, yüksek mi?
Eğer duymak istersen
Dinle kulağınla beni.

Temiz miyim, pis mi?
Bayat mıyım, taze mi?
Eğer anlamak istersen
Kokla burnunla beni.

Çocuğa Kazandırılmak İstenilen Kelime ve Kelime Grupları: alçak, yüksek, bayat, taze, mis, temiz, tiz, pes, uzun, kısa, yakın, uzak

Öğrenme Süreci: Sınıfa farklı koku, tat ve dokuda malzemeler getirilir. Çocukların gözleri göz bandı ya da kumaş yardımıyla kapatılır. Malzemelere dokunarak ve tadarak tahminde bulunurlar. Kazandırılmak istenilen kelimeler tahmin esnasında vurgulanır. Ardından tiz sözcüğünün ince keskin ses olduğu açıklanır. Pes sözcüğünün ise tiz sözcüğünün karşıtı yani kalın ses olduğu söylenir. Birer tane kalın ve ince ses dinletilerek aradaki farka dikkat çekilir. Farklı sesler açılır ve tiz mi pes mi olduğu hakkında sohbet edilir.

KAYNAKÇA

<https://sozluk.gov.tr/>

EBA

